

Václavské náměstí 1942

Zdroj: Archiv bezpečnostních složek

Anotace:

Dne 3. července 1942 se uskutečnila závěrečná manifestace z celé série veřejných setkání, na kterých se deklarovala věrnost českého národa Říši, a odsuzovali atentátníci. Je třeba si uvědomit, že tyto manifestace probíhaly v atmosféře teroru a neúčast na nich

tak mohla být vykládána jako „schvalování atentátu“, za což se trestalo smrtí, a že protektorátní úřady byly do role organizátorů těchto shromáždění vmanévrovány nacistickým aparátem. To je radikálně odlišuje od jiných politických demonstrací ve 20. století. Shromáždění se údajně zúčastnilo 200 000 osob a doboví pozorovatelé konstatovali lhostejnost a nezájem, kterou její účastníci projevovali. Hromadné projevy loajality vůči okupační moci, jakkoli touto mocí vynucené, byly ovšem po válce vytěsněny z kolektivní paměti. Obraz zaplněného Václavského náměstí se v kolektivní paměti objevuje především v souvislosti s pozitivním vzpomínáním na listopad 1989, případně říjen 1918 či září 1938. Fotografie z července 1942 poněkud nabourává představu národa, který je avantgardou demokracie ve střední Evropě.

Analyzujeme, interpretujeme:

1. Jakou událost fotografie zachycuje?
2. Pokuste se fotografii interpretovat. Co podle vás přivedlo většinu účastníků na tuto demonstraci?
3. Jaké jiné představy ve vás tato fotografie vyvolala? Proč?